

Nazwa jednostki: Uniwersytet Warszawski, Wydział Polonistyki – Warszawa

Status: doktorant

Typ konkursu NCN: Beethoven – HS

Doktorant/doktorantka wejdzie w skład zespołu badawczego realizującego trzyletni projekt w ramach programu Beethoven 2 nr 2016/23/G/HS2/00922 pt. „Rozwój polskiego systemu aspektowego w ostatnich 250 latach na tle języków sąsiednich”, kierowanego przez dr. hab. Marka Łazińskiego (streszczenie projektu: poniżej).

Zadania doktoranta w projekcie:

- pomoc w tworzeniu równoległego korpusu polsko-niemieckiego;
- anotacja wartości i funkcji aspektowych w korpusie;
- badania ankietowe interpretacji aspektu w tekstach prawnych;
- udział w pisaniu monografii rozwoju aspektu w polszczyźnie;
- współpraca z niemieckim, czeskim i rosyjskim zespołem projektu, aktywny udział we wspólnych sympozjach i warsztatach.

Wymagania:

- stopień magistra kierunku filologicznego, najlepiej polonistycznego, slawistycznego, rusycystycznego lub germanistycznego;
- znajomość języka angielskiego, preferowana jest także znajomość języków słowiańskich: rosyjskiego i/lub czeskiego;
- znajomość prostych baz danych i korpusów językowych;
- zainteresowanie tematyką projektu: aspektem, semantyką czasownika lub językiem prawa.

Równoległe z wyżej wymienionymi pracami doktorant/doktorantka może pisać pracę na temat związany z projektem pod kierunkiem Marka Łazińskiego.

Warunki pracy:

Stypendium naukowe w wysokości: 3 000 PLN miesięcznie przez 36 miesięcy.

Przewidywane rozpoczęcie projektu 2.1.2018 zakończenie 31.12.2020.

W okresie pobierania stypendium doktorant/doktorantka nie może pobierać innego wynagrodzenia ze środków NCN (np. innego stypendium czy wynagrodzenia w innym projekcie)

Wymagane dokumenty:

- życiorys i list motywacyjny;
- dyplom ukończenia studiów;
- wykaz publikacji;
- ewentualnie potwierdzenie innych kwalifikacji lub staży naukowych.

Termin składania ofert: 30 listopada 2017.

Forma składania ofert: mail, dokumenty w załącznikach pdf.

Ocena aplikacji kandydatów zostanie przeprowadzona przez komisję konkursową z udziałem kierownika projektu zgodnie z regulaminem przyznawania stypendiów naukowych finansowanych ze środków Narodowego Centrum Nauki.

Zgłoszenia i należy nadsyłać do 30 listopada 2017 pod adresem kierownika projektu Marka Łazińskiego: M.Lazinski@uw.edu.pl

Streszczenie projektu (fragmenty z wniosku do NCN)

Projekt ma na celu opisanie aktualnego systemu aspektowego polszczyzny i jego rozwoju w ciągu ostatnich 250 lat na tle dwóch języków słowiańskich: rosyjskiego i czeskiego. Ze wszystkich kategorii gramatycznych czasownika aspekt jest najważniejszy i najbardziej charakterystyczny w każdym języku słowiańskim. O ile aspekt rosyjski jest opisany dość dobrze, o tyle wyraźnie na tym tle odczuwalny jest brak wyczerpującego opisu aspektu polskiego, który uwzględniałby odkrycia i tezy współczesnej światowej aspektologii. Aspekt w językach słowiańskich, traktowany dotąd jako kategoria homogeniczna, wykazuje istotne zróżnicowanie wewnątrz tej grupy językowej. Pod wieloma względami polszczyzna może być traktowana jako strefa przejściowa użycia aspektu między typem wschodnim a zachodnim, dlatego stanowi dobry punkt wyjścia do porównań wewnątrzsłowiańskich.

W projekcie zanalizujemy przejściowy charakter polskiego aspektu, poszerzając jego domeny funkcjonalne poza te badane dotychczas z punktu widzenia zmian dynamicznych w czasie w ostatnich 250 latach. Wychodzimy poza zakres dotychczasowych analiz także w tym, że międzysłowiańskie podobieństwa i różnice w użyciu aspektu będą badane w formie zhierarchizowanej sieci.

Planujemy także zbadać użycie czasu teraźniejszego czasowników niedokonanych w tekstach prawnych i kodeksach oraz ich interpretację przez prawników i przeciętnych użytkowników polszczyzny. Polszczyzna jest jedynym językiem słowiańskim, który dopuszcza aspekt niedokonany w sankcjonowaniu normy prawnej.

Wychodzimy założenia, że wewnątrzsłowiańskie różnice synchroniczne w wyborze wartości aspektu w różnych kontekstach w dużym stopniu odzwierciedlają różny rozwój historyczny aspektu w poszczególnych językach (model chronotopiczny). Zamierzamy zbadać liczbę trójek i par aspektowych w różnych językach. Miernikiem historycznego rozwoju aspektu jest zachowanie najnowszych zapożyczeń werbalnych oraz sposób ich integracji do opozycji aspektowych za pomocą prefiksów.

Podstawowe badania zostaną przeprowadzone w korpusach. Korpusy równoległe zostaną specjalnie dostosowane i otagowane według cech aspektowych. Rozwój historyczny aspektu zostanie zbadany w tekstach w kwerendzie bibliotecznej. Do badania par i trójek aspektowych oraz czasowników dwuaspektowych w języku polskim, czeskim i rosyjskim stworzymy specjalną bazę danych. Interpretacja aspektu w tekstach prawnych zostanie zbadana ankietowo.

Projekt przyczyni się do lepszego opisu kategorii aspektu w słownikach jednojęzycznych i dwujęzycznych oraz w podręcznikach gramatyki. Planujemy przygotować własny podręcznik aspektologii dla studentów w Polsce i za granicą. Poza tym projekt daje szansę zrozumienia dwuznaczności tekstów prawnych spowodowanych swoistym użyciem odpowiedniej wartości aspektu. Ta dziedzina użycia aspektu nie była dotąd badana przez aspektologów. Wyniki naszych badań mogą przynieść korzyści juryslingwistyce.